

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

SAĞLIK YÖNETİMİ

(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele	SAY423	7	2 + 0	5,0	Seçmeli
Birim Bölüm	Sağlık Yönetimi - Lisans (Yüz yüze eğitim)				
Amaç	Öğrencilerin madde ve davranışsal bağımlılıkların epidemiyolojisini, risk etmenlerini, tanı-tarama araçlarını ve kanıta dayalı müdahaleleri öğrenerek; sağlık sistemi içinde bağımlılıkla mücadele hizmetlerini planlama, örgütleme, finanse etme, izleme-değerlendirme ve kalite iyileştirme bakışlarıyla yönetebilmelerini sağlamak. Ayrıca etik, insan hakları ve mevzuat boyutlarını dikkate alarak toplum temelli önleme programları tasarlayabilecek yeterlik kazandırmak.				
Ders İçeriği	1. Bağımlılık Kavramı ve Başetme 2. Toplumda bağımlılık yaygınlığı ve risk altındaki grup 3.Toplumda bağımlılık yaygınlığı ve risk altındaki grup 4.Bağımlılığın Biyolojisi ve Fizyolojisi 5. Bağımlılığı Açıklayan Kuramlar 6. Sigara (Tütün) Bağımlılığı ve Başetme 7. Alkol Bağımlılığı ve Başetme 8. Madde Kullanım Bozukluğu ve Başetme 9. Teknoloji Bağımlılığı ve Başetme 10.Davranışsal Bağımlılıklar ve Baş Etme 11.Bağımlılığın Birey, Aile ve Topluma Etkileri 12. Bağımlılığın Fiziksel, Psikolojik ve Sosyal Sağlığına Etkileri 13. Türkiye’de ve Dünyada Bağımlılığın Önlenmesi ve Tedavisine Yönelik Hizmetler 14. Bağımlılıkta Yasal ve Adli Konular				
Ders Kaynakları	Aydın, D., Erzen, E., & Kısacık, İ. (2024). Bağımlılık ve bağımlılıklarla mücadele: Bağımlılık türleri, nedenleri ve çözüm önerileri. Kronik Kitap., merican Psychiatric Association. (2022). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed., text rev.; DSM-5-TR). American Psychiatric Publishing.				

Hafta	Konu
1	Bağımlılık Kavramı ve Baş etme
2	Toplumda bağımlılık yaygınlığı ve risk altındaki grup
3	Toplumda bağımlılık yaygınlığı ve risk altındaki grup
4	Bağımlılığın Biyolojisi ve Fizyolojisi
5	Bağımlılığı Açıklayan Kuramlar
6	Alkol Bağımlılığı ve Baş etme
7	Sigara (Tütün) Bağımlılığı ve Baş etme
8	Madde Kullanım Bozukluğu ve Baş etme
9	Teknoloji Bağımlılığı ve Baş etme
10	Davranışsal Bağımlılıklar ve Baş Etme
11	Bağımlılığın Birey, Aile ve Topluma Etkileri
12	Bağımlılığın Fiziksel, Psikolojik ve Sosyal Sağlığına Etkileri
13	Türkiye’de ve Dünyada Bağımlılığın Önlenmesi ve Tedavisine Yönelik Hizmetler
14	Bağımlılıkta Yasal ve Adli Konular

Program Çıktıları

- Sağlık Yönetimi eğitim programı kapsamında gerekli mesleki tüm bilgiyi kavrama becerisi kazanır.
- Sağlık Yönetimi programında öğretilen bilgileri uygulama becerisi kazanır.
- Sağlık Yönetimi programının uygulamalarında gereken çağdaş bilgi, araç ve gereçleri kullanabilme becerisi kazanır.
- Mesleki bilgi ve beceriyi çağdaş ve bilimsel gelişmelere uyarlayabilme becerisi kazanır.
- Toplumsal sağlık problemlerini tanımlama, modelleme ve çözme becerisi kazanır.
- Tanımlanmış bir hedef doğrultusunda bir süreci çözümleme ve yönetim esaslarını planlama becerisi kazanır.
- Sağlık Yönetimi eğitimini ulusal ve uluslararası çerçeve içerisinde düşünebilme becerisi kazanır.
- Sağlık hizmetlerinin sunumundaki problemleri tanımlama, analiz etme ve sonuçları yorumlama becerisi kazanır.
- Disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapabilme becerisi kazanır.
- Yönetimsel becerileri geliştirerek karar alma ve organize etme becerisi kazanır.
- Sözlü ve Yazılı iletişim becerileri kazanır.
- Mesleki etik ve sorumluluk alma becerisi kazanır.
- Kalite ve yeni teknolojiler konusunda bilgi sahibi olma ve kullanabilme becerisi kazanır.
- Sağlık Yönetimi programında öğrenilen bilgiler ışığında toplumun sağlık problemlerine yönelik araştırma yapma becerisi kazanır.
- Yaşam boyu öğrenme bilinci kazanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Bağımlılık türlerini ve temel göstergeleri (prevalans, insidans, yük) tanımlar ve güncel verileri yorumlar.	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sosyo-demografik/çevresel etkenlere göre risk altındaki grupları belirler ve önceliklendirir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bağımlılığın nörobiyolojik süreçlerini ve ana kuramsal modelleri (BDT, öğrenme, sosyo-bilişsel, BPS, MI) özetler ve vaka ile ilişkilendirir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DSM-5/ICD-11 ölçütlerini ve basit tarama araçlarını (AUDIT, DAST, ASSIST, CAGE) uygun vakaya uygular.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Motivasyonel görüşme ve kısa müdahale adımlarını standart bir mini-protokol halinde uygular.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tütün, alkol ve opioid kullanım bozukluğunda temel farmakolojik seçenekleri endikasyon-izlem çerçevesinde seçer.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tütün, alkol, madde ile teknoloji/davranışsal bağımlılıklarda kişiye özgü baş etme/rehabilitasyon planı tasarlar.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	0,71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/422374>